

ODBORNÁ JUSTIČNÁ SKÚŠKA /aktuálna právna úprava/

I.

Zákon č. 548/2003 Z. z o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

okrem iného upravuje navrhovanie uchádzačov na OJS, cieľ OJS a jej vykonanie, ako aj zloženie a funkčné obdobie členov skúšobných komisií:

Odborná justičná skúška

§ 12

(1) Návrh na vykonanie odbornej justičnej skúšky (ďalej len „skúška“) vyšším súdnym úradníkom predkladá akadémii minister.

(2) Návrh na vykonanie skúšky právnym čakaťom prokuratúry predkladá akadémii generálny prokurátor. K návrhu priloží aj záverečné hodnotenie právneho čakaťa prokuratúry podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(3) Cieľom skúšky je overiť, či má vyšší súdny úradník alebo právny čakať prokuratúry potrebné vedomosti a je dostatočne pripravený na to, aby mohol zastávať funkciu sudcu alebo funkciu prokurátora.

(4) Vykonanie skúšky zabezpečuje akadémia spravidla dvakrát do roka, v jarnom a v jesennom období.

(5) Skúška vyššieho súdneho úradníka a skúška právneho čakaťa prokuratúry majú písomnú a ústnu časť. Písomná časť sa skladá z odborného testu, z vyhotovenia rozhodnutí v trestnej a v inej než trestnej veci. Písomnou časťou skúšky sa overuje spôsobilosť vyššieho súdneho úradníka a právneho čakaťa prokuratúry samostatne vykonávať procesné úkony a postupy vyplývajúce z funkcie, na ktorú sa pripravuje. Na ústnej skúške majú vyšší súdny úradník a právny čakať prokuratúry preukázať vedomosti z ústavného práva, z organizácie a pôsobnosti súdov a prokuratúry, z trestného práva, z medzinárodného práva, z občianskeho práva, z rodinného práva, z obchodného práva, z finančného práva, zo správneho práva, z pracovného práva a z práva Európskej únie.

(6) Na prípravu a vykonanie skúšky poskytne služobný úrad vyššiemu súdnemu úradníkovi a právnemu čakaťovi prokuratúry služobné voľno s náhradou platu v trvaní štyroch týždňov.

§ 13

(1) Skúšku vykoná vyšší súdny úradník a právny čakať prokuratúry pred skúšobnou komisiou zloženou z piatich členov. Na návrh súdnej rady, generálneho prokurátora, rady prokurátorov a ministra volí a odvoláva predsedu, členov skúšobných komisií a ich náhradníkov rada. Funkčné obdobie členov skúšobných komisií a ich náhradníkov je tri roky.

(2) Za člena skúšobnej komisie alebo náhradníka môže byť zvolený

a) sudca, ktorý spĺňa predpoklady podľa [§ 5](#) a ku dňu vymenovania vykonáva funkciu sudcu najmenej desať rokov;

b) prokurátor, ktorý spĺňa predpoklady podľa [§ 5](#) a ku dňu vymenovania vykonáva funkciu prokurátora najmenej desať rokov,

c) fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady podľa [§ 5](#), má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa získané na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný diplom o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou⁵⁾ a najmenej pätnásť rokov odbornej právnickej praxe.

(3) Člena skúšobnej komisie alebo náhradníka možno odvolať,

a) ak mu jeho zdravotný stav dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacoch, nedovoľuje riadne vykonávať túto funkciu,

b) ak si bez závažného dôvodu neplní úlohy vyplývajúce z jeho funkcie,

c) z iných závažných dôvodov, najmä v prípade konania, ktoré vyvoláva alebo je spôsobilé vyvolať pochybnosti o osobnostných, morálnych alebo odborných predpokladoch na výkon jeho funkcie.

(4) Skúšobná komisia je schopná uznávať sa, ak sú prítomní všetci jej členovia. Skúšobná komisia sa uznáva na výsledku skúšky väčšinou hlasov. Člen skúšobnej komisie sa nesmie zdržať hlasovania. Rozhodnutie komisie môže znieť „prospel s vyznamenaním“, „prospel“ alebo „neprospel“.

(5) Výsledok skúšky oznámi predseda skúšobnej komisie ministrovi, a ak ide o právneho čakatela prokuratúry, aj generálnemu prokurátorovi.

§ 14

(1) Ak vyšší súdny úradník alebo právny čakatel prokuratúry úspešne vykoná skúšku, akadémia vystaví osvedčenie o jej vykonaní, ktoré vyššiemu súdnemu úradníkovi riaditeľ odovzdá v prítomnosti ministra, a ak ide o právneho čakatela prokuratúry, aj v prítomnosti generálneho prokurátora.

(2) Ak vyšší súdny úradník pri skúške neprospel, minister mu povolí vykonať opravnú skúšku na základe jeho písomnej žiadosti; generálny prokurátor povolí vykonať opravnú skúšku právneho čakatelovi prokuratúry na základe jeho písomnej žiadosti.

(3) Opravnú skúšku môže vyšší súdny úradník alebo právny čakatel prokuratúry vykonať najskôr po troch mesiacoch a najneskôr do deviatich mesiacov od konania skúšky.

(4) Ak právny čakatel prokuratúry neprospel ani pri opravnej skúške, generálny prokurátor ho z funkcie odvolá podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(5) Na vykonanie skúšky asistenta prokurátora sa vzťahujú ustanovenia odsekov 1 až 3 a [§ 12 ods. 1 až 5](#); ak ide o poradcu sudcu ústavného súdu Slovenskej republiky, vykonáva právomoci spojené s návrhom na vykonanie skúšky, vykonaním opravnej skúšky a ďalšej opravnej skúšky a s odovzdaním osvedčenia o vykonaní skúšky predseda Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(6) Na vykonanie skúšky a na vykonanie opravnej skúšky služobný úrad poskytne asistentovi prokurátora služobné voľno s náhradou platu v trvaní štyroch týždňov.

(7) Ďalšiu opravnú skúšku môže vyšší súdny úradník alebo asistent prokurátora vykonať najskôr po jednom roku a najneskôr do dvoch rokov od konania opravnej skúšky. Ak vyšší súdny úradník alebo asistent prokurátora neprospeľ ani pri ďalšej opravnej skúške, zostáva vo svojej funkcii bez možnosti znovu sa prihlásiť na vykonanie skúšky.

§ 14a

(1) Skúška je verejná. Akadémia zverejní na účel informovania verejnosti na svojom webovom sídle aspoň 30 dní pred konaním skúšky termín a miesto jej konania.

(2) Riaditeľ je povinný vytvoriť podmienky pre účasť verejnosti na skúške. Ak možno očakávať, že verejnosť prejaví o účasť väčší záujem, je riaditeľ povinný uskutočniť skúšku vo vhodnej miestnosti s prihliadnutím na rozsah predpokladaného záujmu i možnosti.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 15

(1) Podrobnosti o organizácii a činnosti orgánov akadémie, o priebehu vzdelávania v akadémii, hmotných výhodách riaditeľa, o postavení pedagogického zboru, účastníkov vzdelávania a o vnútornom členení akadémie upraví štatút akadémie.

(2) Podrobnosti o organizácii a vykonaní skúšky upraví skúšobný poriadok akadémie.

II.

Štatút Justičnej akadémie Slovenskej republiky podrobne upravuje kreovanie skúšobných komisií, povinnosti a práva člena skúšobnej komisie a náhradníka.

Článok VI

Skúšobné komisie

1) Rada volí a odvoláva členov a predsedov skúšobných komisií v počte zodpovedajúcom najmenej štyrom skúšobným komisiám a ich náhradníkov.

2) Rada volí a odvoláva náhradníkov v počte potrebnom na zabezpečenie zastupiteľnosti ostatných členov skúšobných komisií. Náhradníci budú zaradení do zoznamu náhradníkov.

- 3) Každá nepárna skúšobná komisia bude zostavená tak, aby v nej boli traja členovia zvolení z osôb navrhnutých súdnou radou a ministrom spravodlivosti a dvaja členovia zvolení z osôb navrhnutých generálnym prokurátorom a radou prokurátorov. Každá párna skúšobná komisia bude zostavená tak aby v nej boli traja členovia zvolení z osôb navrhnutých generálnym prokurátorom a radou prokurátorov a dvaja členovia zvolení z osôb navrhnutých súdnou radou a ministrom spravodlivosti
- 4) V prípade potreby rada vyhlasuje voľby najneskôr 60 dní pred uplynutím funkčného obdobia skúšobnej komisie, predsedu, člena skúšobnej komisie alebo náhradníka.
- 5) Podrobnosti o voľbe predsedov, členov skúšobných komisií a náhradníkov ustanoví volebný poriadok pre voľbu členov, náhradníkov a predsedov skúšobných komisií, ktorý schvaľuje rada.
- 6) O činnosti skúšobných komisií zabezpečiť príslušný termín odbornej justičnej skúšky rozhoduje riaditeľ. Riaditeľ tiež rozhoduje o pridelení justičného čakatela, právneho čakatela prokuratúry alebo vyššieho súdneho úradníka príslušnej skúšobnej komisii spravidla tak, aby ju justičný čakatel alebo vyšší súdny úradník vykonali pred skúšobnou komisiou, v ktorej majú majoritu členovia navrhnutí súdnou radou alebo ministrom a právnici čakatelia prokuratúry pred skúšobnou komisiou, v ktorej majú majoritu členovia navrhnutí generálnym prokurátorom a radou prokurátorov.

Článok VII

Povinnosti a práva člena skúšobnej komisie a náhradníka (ďalej len „skúšobný komisár“)

- 1) Povinnosti skúšobného komisára sú:
  - a) osobná a riadna účasť na písomnej časti odbornej justičnej skúšky (ďalej len „OJS“) pokiaľ bol poverený vykonaním pedagogického dozoru,
  - b) osobná a riadna účasť na ústnej časti OJS, okrem dôvodného a včasného ospravedlnenia svojej neprítomnosti tak, aby Justičná akadémia mohla zabezpečiť za neho náhradu,
  - c) výkon kontroly a opravy odborných testov a písomných vyhotovení rozhodnutí účastníkov OJS do troch pracovných dní od ich doručenia,
  - d) podieľať sa na tvorbe databázy otázok pre ústnu časť OJS
  - e) podieľať sa na tvorbe databázy otázok pre potreby odborného testu a tiež na kontrole a výbere databázy prípadov a spisov v trestnej a inej než trestnej veci na písomnú časť OJS v zmysle § 3 ods. 7 a § 12 ods. 5) zákona o Justičnej akadémii, a to v požadovanom množstve a potrebnej kvalite zodpovedajúcej náročnosti OJS,
  - f) podieľať sa na kontrole a výbere prípadov v podobe súdnych spisov v zmysle § 3 ods. 6 zákona o Justičnej akadémii a to v požadovanom množstve a potrebnej kvalite zodpovedajúcej náročnosti výberových konaní na obsadenie voľného miesta sudcu,

g) na požiadanie riaditeľa vykonávať lektorskú činnosť na predskúškových sústrezeniach najmä v odvetví práva, pre ktoré bol za skúšobného komisára zvolený,

h) v dostatočnom predstihu oznámiť svoju zaujatosť voči uchádzačovi OJS podľa čl. VII ods. 6 Skúšobného poriadku predsedovi skúšobnej komisie alebo riaditeľovi.

2) Opakované (už druhé) porušenie povinností skúšobným komisárom podľa predchádzajúceho odseku v priebehu jedného roka je dôvodom na podanie návrhu na jeho odvolanie podľa § 13 ods. 3 písm. b) alebo c) zákona o Justičnej akadémii riaditeľom Justičnej akadémie. Riaditeľ návrh podá aj v prípade, ak zdravotný stav dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať skúšobnému komisárovi jeho funkciu.¹

3) Rada prerokuje návrh riaditeľa na odvolanie skúšobného komisára na najbližšom zasadnutí rady nasledujúcom po doručení návrhu a rozhodne v zmysle § 13 ods. 3 písm. a) až c) zákona o Justičnej akadémii o odvolaní alebo neodvolaní skúšobného komisára.

4) Skúšobný komisár má nárok na finančnú odmenu za plnenie svojich povinností podľa čl. VII ods. 1 písm. a) až f) Štatútu Justičnej akadémie vo výške stanovenej osobitným predpisom Justičnej akadémie (opatrenie riaditeľa, ktorým sa určuje výška odmien externým členom pedagogického zboru, členom skúšobnej komisie a iným odborne spôsobilým osobám so súhlasom riaditeľa za vzdelávaciu činnosť, prípravu študijných materiálov- syláb a činnosti súvisiace s výkonom člena skúšobnej komisie pre Justičnú akadémiu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru).

III.

Zloženie, predmet a účel skúšky, jej priebeh a hodnotenie **podrobne upravuje Skúšobný poriadok Justičnej akadémie Slovenskej republiky.**

Článok 5

Zloženie, predmet a účel skúšky

1) Skúška sa skladá z písomnej a ústnej časti. Písomná časť sa koná v jeden deň, ústna časť v jeden deň s odstupom spravidla dvoch týždňov od skončenia písomnej časti skúšky.

2) Písomná časť skúšky sa skladá z odborného testu a z vyhotovenia rozhodnutí v trestnej a inej než trestnej veci. Písomnou časťou skúšky sa overujú odborné vedomosti prostredníctvom odborného testu a spôsobilosť uchádzača samostatne vykonávať procesné úkony a postupy vyplývajúce z funkcie, na ktorú sa pripravuje, prostredníctvom vyhotovenia rozhodnutia v trestnej a inej než trestnej veci.

3) Ústna časť skúšky má preveriť schopnosť uchádzača prezentovať svoje vedomosti, ako aj odborné vyjadrovanie a schopnosť reagovať na otázky.

4) Na odbornej justičnej skúške má uchádzač preukázať vedomosti z nasledovných odvetví práva:

- a) ústavné právo,
- b) organizácia a pôsobnosť súdov a prokuratúry,
- c) trestné právo,
- d) medzinárodné právo,
- e) občianske právo,
- f) rodinné právo,
- g) obchodné právo,
- h) finančné právo,
- i) správne právo,
- j) právo Európskych spoločenstiev a Európskej únie a
- k) pracovné právo,

ktoré sú v rámci ústnej časti skúšky rozdelené do piatich oblastí práva:

- občianske právo hmotné a civilné právo procesné, rodinné právo a pracovné právo,
- obchodné právo,
- trestné právo,
- ústavné právo, organizácia a pôsobnosť súdov a prokuratúry,
- správne právo, správne súdnictvo a finančné právo.

Článok 6

Priebeh a hodnotenie výsledku písomnej časti skúšky

1) Pred začatím písomnej časti skúšky informuje riaditeľ akadémie alebo ním poverený člen pedagogického dozoru uchádzačov o jej organizácii a priebehu, ako aj o ich právach a povinnostiach.

2) Pedagogický dozor nad priebehom písomnej časti skúšky vykonávajú minimálne jeden predseda skúšobnej komisie, minimálne jeden člen skúšobnej komisie a zamestnanci akadémie určení rozhodnutím rady akadémie. Poverení zamestnanci akadémie alebo osoby vykonávajúce pedagogický dozor pred začatím skúšky overia totožnosť uchádzačov.

- 3) Uchádzač je povinný vypracovať písomnú časť skúšky samostatne. Ako pomôcku môže len pri vyhotovovaní rozhodnutí použiť právne predpisy, judikatúru a odbornú literatúru. O predmete skúšky sa uchádzači nesmú dohovárať medzi sebou a ani s inými osobami. Rovnako nesmú používať mobilné telefóny ani iné komunikačné prostriedky. Bez súhlasu osoby vykonávajúcej pedagogický dozor nemôžu uchádzači používať elektronické nosiče informácií ani iné pomôcky s výnimkou vyššie uvedených. Prípadné otázky môžu uchádzači klásť len osobe, ktorá vykonáva pedagogický dozor a ktorá je jediná oprávnená povoliť uchádzačovi počas vykonávania písomnej skúšky opustenie miestnosti. Uchádzač je povinný plniť všetky pokyny osoby vykonávajúcej dozor a správať sa počas priebehu skúšky tak, aby nerušil ostatných uchádzačov. Priebeh vykonania písomnej časti skúšky môže byť po predchádzajúcom upozornení uchádzačov monitorovaný technickými prostriedkami na zaznamenávanie obrazu a zvuku.
- 4) Odborný test je generovaný v deň konania písomnej časti za prítomnosti predsedu skúšobnej komisie a za prítomnosti člena skúšobnej komisie, vykonávajúcich dozor na písomnej časti skúšky, za pomoci elektronického systému. Odborný test sa automaticky vytvorí z náhodne vybraných otázok z databáz pre odborné justičné skúšky spravovaných akadémiou.
- 5) Odborný test sa skladá z 50 otázok, pričom sú v ňom zastúpené jednotlivé odvetvia práva uvedené v čl. 5 ods. 4 tak, aby sa proporcionálne zohľadnilo rozloženie agendy v jednotlivých oblastiach v praxi. Každá otázka odborného testu má priradené 4 rozdielne odpovede označené písmenami a, b, c, d, pričom vždy len jedna je správna. Znenie testových otázok bez odpovedí sa zverejňuje najmenej tri mesiace pred konaním skúšky na internetovom portáli akadémie (www.ja-sr-sk). Uchádzač vypracováva test elektronicky. Na vypracovanie odborného testu má uchádzač 75 minút.
- 6) Odborný test sa vyhodnocuje elektronicky. Riaditeľom akadémie určený zamestnanec akadémie predloží vyhodnotenie odborných testov predsedom skúšobných komisií v deň konania ústnej časti skúšky.
- 7) Uchádzač je po vypracovaní odborného testu hodnotený stupňom „prospel“, ak správne odpovedal aspoň na 35 otázok, a „prospel s vyznamenaním“, ak správne odpovedal aspoň na 45 otázok. Ak uchádzač nezodpovedal správne aspoň 35 otázok, má sa za to, že „neprospel“.
- 8) O získanom počte bodov v odbornom teste písomnej časti skúšky sú uchádzači informovaní po ukončení odborného testu posledným uchádzačom. Vyhodnotenie odborného testu bude všetkým uchádzačom prístupné po dobu 15 minút na monitoroch zariadení, na ktorých uchádzači elektronicky vykonávali odborný test.
- 9) Písomné vyhotovenie oboch rozhodnutí (v trestnej a inej než v trestnej veci) uchádzač vypracuje zo spisov, ktoré v prítomnosti uchádzačov vylosuje osoba vykonávajúca pedagogický dozor nad priebehom písomnej časti skúšky (čl. 6 ods. 2) alebo niektorý z uchádzačov s použitím elektronického systému z databázy spravovanej akadémiou.
- 10) Akadémia pripraví spisy osobitne pre vyšších súdnych úradníkov, asistentov sudcov NS SR, asistentov sudcov NSS SR a poradcov sudcov a osobitne pre právnych čakateľov prokuratúry a asistentov prokurátora z jednotlivých odvetví práva uvedených v čl. 5 ods. 4 tak, aby sa proporcionálne zohľadňovalo rozloženie agendy v praxi.

11) Všetci uchádzači pripravujúci sa na rovnakú funkciu vykonávajúci písomnú časť skúšky v ten istý deň vyhotovujú písomné rozhodnutia na základe rovnakých spisov.

12) Spis, ktorý už bol predmetom písomnej časti skúšky, zostáva súčasťou databázy, avšak v nasledujúcich dvoch rokoch nemôže byť opätovne vylosovaný.

13) Na vypracovanie rozhodnutí písomnej skúšky má uchádzač maximálne 8 hodín. Po uplynutí časového limitu sa uchádzačovi vypracovanie niektorého z rozhodnutí odoberie, aj keď nebolo dokončené. Vypracovanie oboch rozhodnutí prevezme osoba, ktorá vykonáva počas písomnej časti skúšky pedagogický dozor.

14) Uchádzač je z písomne vypracovaných rozhodnutí hodnotený stupňom „prospel s vyznamenaním“, „prospel“ alebo „neprospel“. Písomne vypracované rozhodnutia vyhodnocujú

na účely rozhodnutia o výsledku podľa čl. 6 ods. 16 riaditeľom akadémie určení členovia skúšobných komisií podľa vylosovaného rozdelenia uchádzačov. V prípade, že určený člen skúšobnej komisie nemôže zabezpečiť opravu rozhodnutí, riaditeľ akadémie po dohode s predsedom príslušnej skúšobnej komisie určí náhradníka na opravu rozhodnutí.

15) Písomne vypracované rozhodnutia sú na účely hodnotenia zasielané určeným členom skúšobných komisií spravidla elektronicky v zaheslovej a anonymizovanej podobe.

16) O výsledku písomnej časti skúšky, vrátane preskúmaných hodnotení, rozhoduje skúšobná komisia v deň ústnej časti skúšky spravidla hneď na začiatku zasadania. O výsledku písomnej časti skúšky upovedomí prítomných uchádzačov predseda príslušnej skúšobnej komisie v deň konania ústnej časti skúšky pred jej začatím. Upovedomenie neprítomných uchádzačov zabezpečí riaditeľom akadémie určený zamestnanec akadémie. Predpokladom na vykonanie ústnej časti skúšky je, aby uchádzač bol hodnotený zo všetkých častí písomnej časti skúšky minimálne stupňom prospel.

Článok 7

Priebeh a hodnotenie výsledku ústnej časti skúšky

1) Pred začatím ústnej časti skúšky informuje riaditeľ akadémie alebo ním poverený zamestnanec akadémie uchádzačov o jej organizácii a priebehu. Ak to situácia nedovoľuje, o priebehu skúšky informuje predseda príslušnej komisie. Predseda príslušnej komisie má právo overiť totožnosť uchádzačov pred začatím ústnej časti skúšky a určiť postup a poradie uchádzačov pri skúšaní.

2) Ústna časť skúšky je verejná. Pozostáva z odpovedí na otázky, ktoré si uchádzač vylosuje z piatich oblastí práva, tvoriacich predmet skúšky. Každá oblasť práva na ústnej skúške sa osobitne hodnotí stupňom „prospel s vyznamenaním“, „prospel“ alebo „neprospel“.

3) Znenie otázok na ústnu časť skúšky schvaľuje rada; najmenej tri mesiace pred konaním skúšky musia byť uverejnené na internetovom portáli akadémie (www.ia-sr.sk).

4) Každý uchádzač má právo na prípravu odpovedí na každý predmet v rozsahu max. 10 minút. Počas prípravy sa uchádzači nesmú dohovárať medzi sebou a ani s inými osobami. Rovnako nesmú používať mobilné telefóny a ani iné elektronické nosiče informácií. Prípadné otázky môžu klásť len predsedovi skúšobnej komisie.

5) Čas trvania skúšky jedného uchádzača nesmie presiahnuť 90 minút.

Článok 8

Vylúčenie zo skúšky a prerušenie skúšky

1) Ak uchádzač poruší povinnosti uvedené v článku 6 a nezmení svoje správanie ani po

upozornení osoby vykonávajúcej pedagogický dozor na písomnej časti skúšky, je riaditeľ akadémie oprávnený uchádzača z písomnej časti skúšky vylúčiť na návrh pedagogického dozoru. V prípade závažného porušenia uvedených povinností môže riaditeľ akadémie na návrh pedagogického dozoru rozhodnúť o vylúčení uchádzača z písomnej časti skúšky aj bez predchádzajúceho upozornenia osoby vykonávajúcej pedagogický dozor na písomnej časti.

2) O vylúčení uchádzača z písomnej časti skúšky sa spíše bezodkladne úradný záznam podpísaný riaditeľom akadémie a osobou vykonávajúcou pedagogický dozor. Táto skutočnosť sa vyznačí aj v protokole vylúčeného uchádzača (čl. 9 ods. 5).

3) Rozhodnutie riaditeľa akadémie o vylúčení uchádzača z písomnej časti skúšky sa predkladá príslušnej skúšobnej komisii v deň konania ústnej časti skúšky pred jej začatím, ktorá túto skutočnosť zohľadní pri uznášaní sa o výsledku písomnej časti skúšky.

4) Ak uchádzač poruší svoje povinnosti v deň konania ústnej časti skúšky podľa čl. 7 ods. 4, skúšobná komisia je oprávnená vylúčiť uchádzača z ďalšieho priebehu ústnej časti skúšky. Táto skutočnosť sa vyznačí aj v protokole vylúčeného uchádzača (čl. 9 ods. 5).

5) Skúšku možno prerušiť, ak:

a) uchádzač nie je schopný v nej pokračovať pre momentálnu zdravotnú indispozíciu,

b) jej priebeh narušila neočakávaná udalosť, ktorú nie je možné odstrániť, a ktorá znemožňuje v začatej skúške pokračovať.

6) Ak je to možné, v prerušenej skúške sa pokračuje ihneď, ako sa odstráni dôvod jej prerušenia.

7) Prerušenie skúšky môže trvať v prípade bodu a) do najbližšieho termínu skúšky.

Článok 9

Výsledok skúšky

1) Jednotlivé časti písomnej a ústnej skúšky [odborný test, písomné vyhotovenie rozhodnutia v trestnej veci, písomné vyhotovenie rozhodnutia v inej než trestnej veci a odpovede na otázky z jednotlivých (piatich) oblastí práva podľa čl. 5 ods. 4] sa hodnotia klasifikačným stupňom „prospel s vyznamenaním“, „prospel“ a „neprospel“ (čl. 6 ods. 7, čl. 6 ods. 14 a čl. 7 ods. 2) podľa celkového stupňa teoretickej a praktickej pripravenosti uchádzača na výkon povolania sudcu alebo prokurátora.

2) Skúšobná komisia je schopná uznášať sa, ak sú prítomní všetci jej členovia. O hodnoteniach jednotlivých častí písomnej a ústnej skúšky komisia rozhoduje väčšinou hlasov. Člen skúšobnej komisie sa nesmie zdržať hlasovania.

3) Rozhodnutie skúšobnej komisie o výsledku skúšky je konečné a nie je proti nemu prípustný opravný prostriedok. Výsledok skúšky sa oznámi uchádzačovi v deň konania ústnej časti skúšky.

4) Celkový výsledok skúšky „prospel s vyznamenaním“ získa uchádzač, ktorý bol takto hodnotený najmenej v piatich z ôsmich hodnotení jednotlivých častí skúšky, inak je celkový výsledok skúšky uchádzača „prospel“. V prípade, ak bol uchádzač hodnotený klasifikačným stupňom „neprospel“ čo i len v jednom z ôsmich hodnotení jednotlivých častí skúšky, je celkový výsledok skúšky „neprospel“ a uchádzač sa musí podrobiť opravnej alebo ďalšej opravnej skúške (čl. 10).

5) O priebehu skúšky každého uchádzača spíše komisia protokol o vykonaní skúšky, ktorý obsahuje:

a) meno uchádzača a jeho osobné údaje,

b) dátum a miesto konania skúšky,

c) témy písomných vyhotovení rozhodnutí,

d) hodnotenia („prospel s vyznamenaním“, „prospel“, „neprospel“) z odborného testu,

oboch vyhotovení rozhodnutí z písomnej časti skúšky a z piatich jednotlivých odpovedí

z ústnej časti skúšky osobitne,

e) celkový výsledok skúšky,

f) mená a podpisy predsedu a členov komisie.

6) Za vypracovanie protokolu a jeho správnosť zodpovedá predseda skúšobnej komisie.

7) Pri neospravedlnenej neúčasti uchádzača na skúške sa má za to, že uchádzač na skúške „neprospel“. Pri vzdaní sa uchádzača práva na odpoveď na skúške sa má za to, že uchádzač na skúške „neprospel“. Ak uchádzač nevykoná písomnú aj ústnu časť prvej skúšky v termíne najneskôr do jedného roka od ospravedlnenej neúčasti na prvom termíne skúšky, na ktorý bol riadne pozvaný, má sa za to, že „neprospel“.

8) Predseda skúšobnej komisie oznámi výsledok skúšky vyššieho súdneho úradníka, asistenta sudcu NS SR a asistenta sudcu NSS SR ministromi spravodlivosti, výsledok skúšky právneho čakaťa prokuratúry a asistenta prokurátora generálnemu prokurátorovi, a výsledok skúšky poradcu sudcu predsedovi ústavného súdu.

9) O úspešnom vykonaní skúšky vyhotoví akadémia uchádzačovi osvedčenie s celkovým výsledkom skúšky „prospel s vyznamenaním“ alebo „prospel“.

Článok 10

Opravná skúška a ďalšia opravná skúška

1) Opravnú časť písomnej časti skúšky vykoná uchádzač len z tej časti, v ktorej „neprospel“.

2) Ak uchádzač pri skúške neprospel, minister spravodlivosti povolí vykonanie opravnej skúšky na

základe písomnej žiadosti, ak ide o vyššieho súdneho úradníka, asistenta sudcu NS SR alebo asistenta sudcu NSS SR; generálny prokurátor povolí na základe písomnej žiadosti vykonať opravnú skúšku právneho čakaťa prokuratúry alebo asistentovi prokurátora; predseda ústavného súdu povolí vykonať na základe písomnej žiadosti opravnú skúšku poradcovi sudcu. Rovnako sa postupuje pri ďalšej opravnej skúške v prípade vyššieho súdneho úradníka, asistenta sudcu NS SR, asistenta sudcu NSS SR, asistenta prokurátora a poradcu sudcu.

3) Ak uchádzač „neprospel“ v jednej alebo v dvoch oblastiach ústnej časti skúšky, opakuje len tie oblasti, v ktorých „neprospel“. Ak uchádzač neprospel v troch a viacerých oblastiach, opakuje celú ústnu časť skúšky.

4) Opravnú skúšku môže uchádzač vykonať najskôr po troch mesiacoch a najneskôr do deviatich mesiacov od neúspešného vykonania prvého termínu skúšky. Ďalšiu opravnú skúšku môže vyšší súdny úradník, asistent sudcu NS SR, asistent sudcu NSS SR, asistent prokurátora, poradca sudcu vykonať najskôr po uplynutí jedného roka, najneskôr do dvoch rokov od opakovanej skúšky. Ustanovenia čl. 5 platia obdobne.

09/20				10/20			
účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste	účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste
7	6	1	86%	1	0	1	0%
50	6	44	12%	25	13	12	52%
6	2	4	33%	9	3	6	33%
				1	0	1	0%
63	14	49	22%	36	16	20	44%

Prihlásení	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU
PČP	71	0	2	0	33	8	1	0	56	50	3	224
JČ	2	11	0	2	1	0	1	1	0	0	0	18
VSÚ	74	0	55	59	69	71	42	90	62	83	70	675
A	9	0	10	5	6	7	9	12	8	9	5	80
Spolu	156	11	67	66	109	86	53	103	126	142	78	997

Test	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU	Percento úspešnosti	
úspešní	PČP	71	0	1	0	26	6	0	0	53	48	1	206	69%
	JČ	2	10	0	1	1	0	0	1	0	0	0	15	
	VSÚ	36	0	23	15	20	6	13	59	29	40	24	265	
	A	4	0	6	4	3	2	3	9	3	6	2	42	
	Spolu úspešní	113	10	30	20	50	14	16	69	85	94	27	528	
neúspešní	PČP	0	0	0	0	7	1	1	0	0	0	0	9	31%
	JČ	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	
	VSÚ	13	0	12	29	33	44	12	19	12	18	17	209	
	A	4	0	0	0	3	4	6	2	1	0	2	22	
	Spolu neúspešní	17	1	12	29	43	49	20	21	13	18	19	242	
SPOLU účasť	130	11	42	49	93	63	36	90	98	112	46	770		

Trestné rozhodnutie	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU	Percento úspešnosti	
úspešní	PČP	71	0	1	0	33	1	0	0	53	48	1	208	94%
	JČ	2	11	0	0	1	0	1	0	0	0	0	15	
	VSÚ	44	0	27	39	30	26	19	41	24	45	23	318	
	A	6	0	4	5	5	4	6	5	4	4	3	46	
	Spolu úspešní	123	11	32	44	69	31	26	46	81	97	27	587	
neúspešní	PČP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6%
	JČ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	VSÚ	4	0	4	0	4	3	2	2	3	7	5	34	
	A	1	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	5	
	Spolu neúspešní	5	0	5	0	4	3	4	3	3	7	5	39	
SPOLU účasť	128	11	37	44	73	34	30	49	84	104	32	626		

netrestné rozhodnutie	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU	Percento úspešnosti	
úspešní	PČP	71	0	1	0	32	1	1	0	53	48	1	208	95%
	JČ	2	11	0	0	1	0	1	0	0	0	0	15	
	VSÚ	44	0	31	35	34	26	22	39	25	43	31	330	
	A	5	0	6	4	5	4	7	6	4	3	3	47	
	Spolu úspešní	122	11	38	39	72	31	31	45	82	94	35	600	
neúspešní	PČP	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	5%
	JČ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	VSÚ	6	0	3	2	2	2	0	1	1	8	0	25	
	A	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	4	
	Spolu neúspešní	8	0	4	2	3	2	1	1	1	8	0	30	
SPOLU účasť	130	11	42	41	75	33	32	46	83	102	35	630		

ústna časť	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU	Percento úspešnosti	
úspešní	PČP	70	0	2	0	26	6	0	1	52	47	3	207	84%
	JČ	2	9	0	2	1	0	0	0	0	0	0	14	
	VSÚ	35	0	19	17	21	14	13	38	29	34	27	247	
	A	3	0	7	5	3	2	2	6	3	5	2	38	
	Spolu úspešní	110	9	28	24	51	22	15	45	84	86	32	506	
neúspešní	PČP	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	3	16%
	JČ	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
	VSÚ	9	0	9	5	3	0	5	18	8	12	15	84	
	A	1	0	0	0	0	0	2	1	1	4	0	9	
	Spolu neúspešní	11	1	9	5	3	0	8	19	9	17	15	97	
SPOLU účasť	121	10	37	29	54	22	23	64	93	103	47	603		

Celková úspešnosť	4.18	9.18	10.18	4.19	10.19	9.20	10.20	5.21	10.21	5.22	10.22	SPOLU
PČP	70	0	2	0	26	6	0	1	52	47	3	208
JČ	2	9	0	2	1	0	0	0	0	0	0	14
VSÚ	35	0	19	17	21	14	13	38	29	34	27	246
A	3	0	7	5	3	2	2	6	3	5	2	38
Spolu úspešní	110	9	28	24	51	22	15	45	84	86	32	506

Handwritten title or header text at the top of the page.

Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text

Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text

Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text

Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text

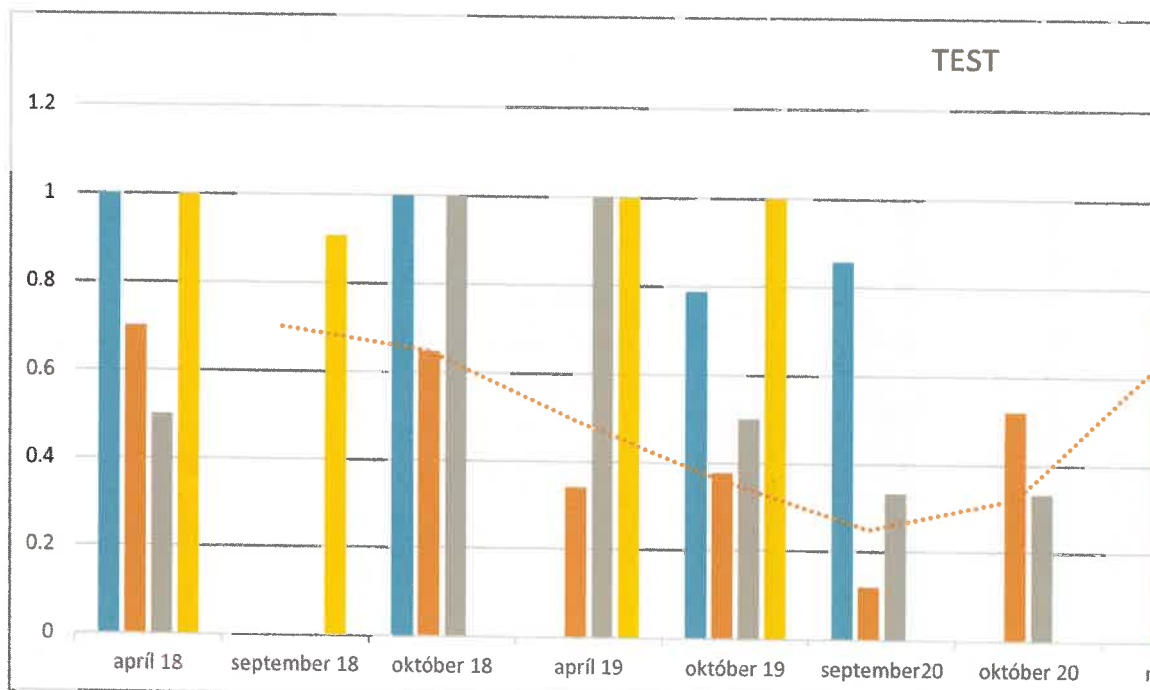
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text
Handwritten text	Handwritten text	Handwritten text

TEST - Pred zmenou Skúšobného poriadku

	04/18				09/18					
	účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste	účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste	účasť spolu	prospel v teste
PČP	72	72	0	100%	0				1	1
VSÚ	50	35	15	70%	0				34	22
AS	8	4	4	50%	0				6	6
JČ	2	2	0	100%	11	10	1	91%		
spolu	132	113	19	86%	11	10	1	91%	41	29

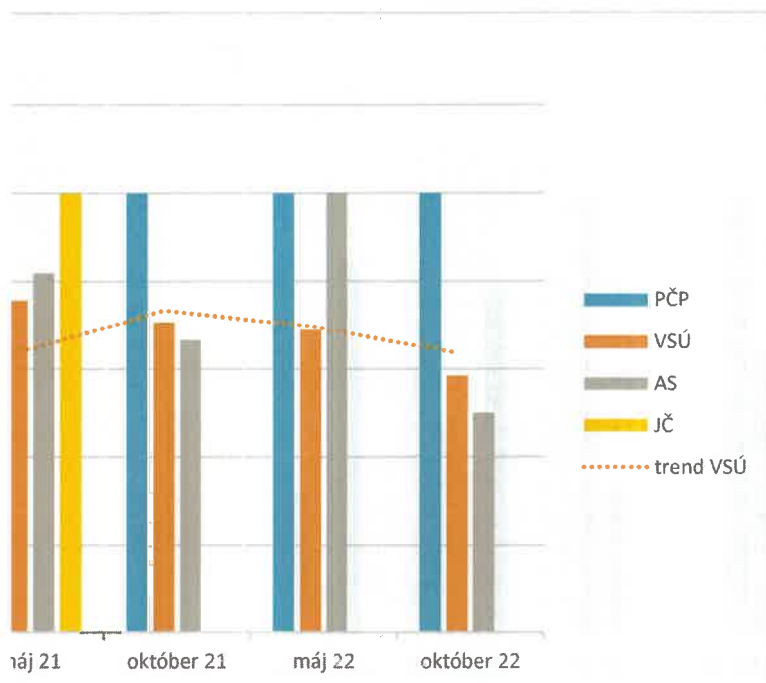
TEST - Po zmene Skúšobného poriadku

	05/21				10/2021					
	účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste	účasť spolu	prospel v teste	neprospel v teste	% úspešných po teste	účasť spolu	prospel v teste
PČP					53	53	0	100%	48	48
VSÚ	78	59	19	76%	41	29	12	71%	58	40
AS	11	9	2	82%	3	2	1	67%	6	6
JČ	1	1	0	100%		0				
spolu	90	69	21	77%	97	84	13	87%	112	94

10/18		04/19				10/19			
neprospěl v teste	% úspěšných po teste	účast spolu	prospěl v teste	neprospěl v teste	% úspěšných po teste	účast spolu	prospěl v teste	neprospěl v teste	% úspěšných po teste
0	100%					33	26	7	79%
12	65%	44	15	29	34%	53	20	33	38%
0	100%	4	4	0	100%	6	3	3	50%
		1	1	0	100%	1	1	0	100%
12	71%	49	20	29	41%	93	50	43	54%

05/22		10/22			
neprospěl v teste	% úspěšných po teste	účast spolu	prospěl v teste	neprospěl v teste	% úspěšných po teste
0	100%	1	1	0	100%
18	69%	41	24	17	59%
0	100%	4	2	2	50%
18	84%	46	27	19	59%

Vyhodnotenie výsledkov, priebehu a skúseností pri realizovaní odborných justičných skúšok v rokoch 2018-2022

Justičná akadémia Slovenskej republiky v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Justičnej akadémii“) overuje vedomosti a odborné predpoklady právnych čakaateľov prokuratúry, potrebné na výkon funkcie prokurátora vykonaním odbornej justičnej skúšky. Analogicky a v spojení s § 12 a nasl. zákona o Justičnej akadémii odbornou justičnou skúškou sa overujú aj vedomosti vyšších súdnych úradníkov, asistentov sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a asistentov sudcov Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ďalej asistentov prokurátorov a tiež poradcov sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „uchádzač o skúšku“).

V zmysle § 12 ods. 5 zákona o Justičnej akadémii, odborná justičná skúška pozostáva z písomnej a ústnej časti. Písomná časť pozostáva z odborného testu, z vyhotovenia rozhodnutí v trestnej a v inej než trestnej veci. Písomnou časťou skúšky sa overuje spôsobilosť uchádzačov o skúšku samostatne vykonávať procesné úkony a postupy vyplývajúce z funkcie, na ktorú sa pripravujú.

Všetky podrobnosti o organizácii a vykonaní skúšky upraví skúšobný poriadok akadémie v zmysle § 15 ods. 2 zákona o Justičnej akadémii.

Podľa č. 5 ods. 2. a 3 Skúšobného poriadku prijatého Radou Justičnej akadémie Slovenskej republiky podľa § 15 ods. 2 zákona o Justičnej akadémii v účinnom znení (ďalej len „Skúšobný poriadok“) sa písomnou časťou skúšky overujú odborné vedomosti prostredníctvom odborného testu a spôsobilosť uchádzača samostatne vykonávať procesné úkony a postupy vyplývajúce z funkcie, na ktorú sa pripravuje, prostredníctvom vyhotovenia rozhodnutia v trestnej a inej než trestnej veci, a ústnou časťou sa má preveriť schopnosť uchádzača prezentovať svoje vedomosti, ako aj odborné vyjadrovanie a schopnosť reagovať na otázky.

Celý prehľad právnej úpravy je uvedený v prílohe č. 1.

I. Celkové zhodnotenie OJS 2018 - 2022

V sledovanom období piatich rokov sa vplyvom mnohých faktorov menila právna úprava týkajúca sa spôsobu vykonania skúšky. Primárne došlo k zásadným zmenám vo vykonávacom predpise.

V roku 2018 sa upravil rozsah oblastí, z ktorých sa skúška vykonáva v intenciách zákona o Justičnej akadémii z uvedeného dôvodu sa v decembri 2018 upravovali aj otázky na ústnu časť. V októbri 2020 sa upravil Skúšobný poriadok tak, aby sa spôsob realizovania skúšok adaptoval na moderné formy overovania vedomostí, akadémia od tohto roku zverejňuje okruhy otázok aj na písomnú časť a o výsledku písomnej časti sa rozhoduje komisionálne, teda skúšobná komisia môže zmeniť navrhované hodnotenia za jednotlivé fázy písomnej časti skúšky, v deň konania ústnej časti skúšky.

Možno konštatovať, že všetky uvedené zmeny viedli k transparentnejšiemu realizovaniu justičných skúšok, s cieľom „priblíženia“ sa k formátu jednotnej právnickej profesijnej skúšky. Súčasne bolo cieľom týchto zmien zvýšiť úspešnosť uchádzačov na skúške, najmä na písomnej časti skúšky, a odstrániť tak aspoň v určitom rozsahu nerovnomerné výsledky medzi jednotlivými právnickými profesiami, ktoré uchádzači o skúšku dosahovali.

Ako nižšie v texte preukážeme, celá skúška prebieha transparentne, jednotlivé podklady sú generované alebo losované z databázy náhodným výberom a to za účasti členov skúšobných komisií ako aj za účasti účastníkov justičnej skúšky. Rovnako Justičná akadémia Slovenskej republiky pristupuje k losovaniu pri

zaradovaní účastníkov do jednotlivých komisií na ústnu časť skúšky tak, aby bolo zachované rovnomerné rozdelenie účastníkov do jednotlivých komisií a to s prihliadnutím na rozdelenie opravovaných rozhodnutí a na dodržanie rovnakého časového limitu skúšania v komisiách.

Celkové výsledky nemožno porovnávať v celosti za všetky pracovné zaradenia uchádzačov o justičnú skúšku. Porovnateľné sú výsledky navzájom iba pri vyšších súdnych úradníkoch a asistentoch sudcov NS SR, resp. asistentoch sudcov NSS SR. Navzájom možno porovnávať výsledky dosiahnuté právnymi čakatelmi prokuratúry a justičnými čakatelmi. Vzhľadom na rozdielnosť kvality a rozsahu prípravy, ako aj celkového chápania jednotlivých inštitútov v systéme nemožno porovnávať navzájom tieto dve skupiny s očakávaním pozitívneho výsledku čo do kvality, keďže dáta majú skôr štatistickú výpovednú hodnotu.

II. Príprava na odborné justičné skúšky

Justičná akadémia Slovenskej republiky každoročne organizuje zhruba dva mesiace pred termínom skúšky predskúškové sústredenia, ktoré pozostávajú z teoretickej časti a z praktickej časti. Predskúškové sústredenia sú otvorené pre všetkých uchádzačov o skúšku, ktorí plánujú skúšku v konkrétnom termíne vykonať.

Do roku 2020 boli predskúškové sústredenia realizované ako tri štvordňové aktivity v Omšeni, pričom dve aktivity boli zamerané na rozbor otázok na ústnu časť skúšky (teoretická časť) a jedna aktivita na nácvik písania rozhodnutí (praktická časť). Negatívna pandemická situácia v roku 2020 zmenila formát vzdelávania a to tak, že sa prezenčná forma upravila na dištančnú. Teoretická časť pozostáva z audio a video nahrávok jednotlivých právnych oblastí, kedykoľvek voľne dostupných pre registrovaných užívateľov portálu. Praktická časť sa realizuje prostredníctvom videokonferenčnej platformy a jej cieľom je poskytnúť účastníkom vzdelávania možnosť konzultácie s vybraným lektorom, ktorým je súčasný alebo bývalý člen alebo náhradný člen skúšobnej komisie k vopred vypracovanému rozhodnutiu. Vzhľadom na vysoké čísla uchádzačov o skúšku sa tento formát osvedčil a je vysoko pravdepodobné, že sa na tomto formáte zotrvá aj do budúcnosti, nakoľko aj z hodnotení samotných účastníkov praktickej časti predskúškového sústredenia a aj zo samotných diskusií, ktoré na nich prebehli, možno túto formu konzultácií považovať za prínosnú a efektívnu.

Justičná akadémia Slovenskej republiky síce eviduje účasť uchádzačov o skúšku na týchto vzdelávacích aktivitách, a dokáže počty zúčastnených osôb kvantifikovať, keďže sú však vzdelávacie aktivity poskytované Justičnou akadémiou založené na dobrovoľnej účasti a ani predskúškové sústredenie nie je pre uchádzačov na skúšku povinné, nie je možné dospieť k jednoznačnému výsledku, že predskúškové sústredenie a jeho poskytovanie má dopad na úspešnosť uchádzača na skúške. Neexistuje a ani nemôže existovať žiadna úmera medzi absolvovaním predskúškového vzdelávania a výsledkom na skúške. Okrem toho, uchádzači o skúšku majú možnosť prihlasovať sa aj na aktivity celoživotného vzdelávania, ktoré spadajú tematicky do obsahu justičnej skúšky, ďalej majú možnosť využívať na vzdelávanie aj samoštúdium či aktívne vyhľadávať aj iné dostupné formy vzdelávania prostredníctvom iných subjektov na trhu.

Pokiaľ ide o právnych čakatel'ov prokuratúry (a v minulosti aj justičných čakatel'ov), tí počas výkonu čakatel'skej praxe absolvujú aj prípravné vzdelávanie, ktoré svojím rozsahom a obsahom má za cieľ pripraviť adepta na úspešné zvládnutie ústnej časti odbornej justičnej skúšky. Teoretické ako aj praktické skúsenosti sú overované u týchto osôb priamo na pracovisku, a to vzhľadom na účel inštitútu a funkcie, ktorú vykonávajú. Keďže justičný stážista je v súčasnosti osoba po úspešne absolvovanej justičnej skúške a nastupuje do dočasnej jednoročnej štátnej služby, nemožno jeho prípravu porovnávať s prípravou justičného čakatel'a a ani pri tomto vzdelávaní nijako prepojiť jeho vzdelávanie s úspešnosťou vo výberovom konaní na funkciu sudcu.

III. Priebeh a skúsenosti z jednotlivých častí skúšky

a) Odborný test

V rokoch 2018-2020 sa realizoval test papierovou písomnou formou. Počet otázok v teste bol 25, pričom minimálna hranica úspešnosti bola stanovená na dosiahnutie 18 bodov. Počas tohto obdobia sa testy vyhodnocovali členmi pedagogického dozoru ručne. Úspešnosť zúčastnených uchádzačov v testoch bola v tomto období celkovo v priemere **58 %**. Výsledky úspešnosti variovali podľa toho, akú funkciu uchádzač vykonával, najnižšia úspešnosť bola pri vyšších súdnych úradníkoch, kde priemerná úspešnosť za tieto roky bola 45 %. Oproti tomu sa úspešnosť iných profesií (najmä čakateľov na prokuratúrach a justičných čakateľov) pohybovala vysoko nad priemerom, okolo 90 %.

Podrobné výsledky ako aj grafické zhodnotenie výsledkov testu je v prílohe č. 2.

Tieto skúsenosti nás viedli k tomu, aby sme (rovnako ako v prípade podkladov na hromadné výberové konania či v prípade testových otázok na výberové konanie na funkciu odborného justičného stážistu) pripravili nové testové otázky jednotného formátu. Zaujali sme pritom dve základné východiská:

Po prvé, formulačné zjednotenie znenia testových otázok. Formulácia jednoznačných testových otázok si vyžaduje istú pedagogickú zručnosť. Autormi testových otázok bolo do konca roka 2020 väčšie množstvo osôb (členovia a náhradníci skúšobných komisií) s rôznym formulačným štýlom. Aby sa testové otázky formulačne zjednotili, boli oslovení ako autori skúsení akademici, pričom takto vypracované otázky a správnosť či nesprávnosť odpovedí na nich boli následne skontrolované justičnými autoritami z radov členov a náhradných členov skúšobných komisií pôsobiacich v praxi konkrétnej oblasti práva.

Po druhé, potreba zásahu do obsahu testových otázok. Ukázalo sa, že je potrebný zásah aj do obsahu testových otázok. Účelom testov by nemalo byť skúmanie logického uvažovania, poznania súvislostí či analýzy zložitých vyjadrení, ale kontrola jasných znalostí, jednoznačných faktov, optimálne zákonného textu, resp. ustálených záverov judikatúry či právnej doktríny. Testové otázky a odpovede preto mali byť formulované podľa nasledujúcich jednotných odporúčaní:

- jasné testové zadania so zrejmovou súvislosťou na oblasť práva (najmä ak ide o inštitút, ktorý je používaný vo viacerých predpisoch, napr. dovolanie),
- testové zadanie by malo byť čo najkonkrétnejšie (aby aj pre samotného uchádzača bolo jasné, znalosť čoho sa od neho bude požadovať) a nemalo by obsahovať konkrétne paragrafové označenie,
- žiadne dlhé formulácie ako zadaní, tak odpovedí (napr. enumerácia 13 prvkov, z ktorých je chyba v jedenástom),
- dvojité záporné sú neprípustné, žiada sa obmedziť negatívne formulované testové zadania, resp. ich úplne vylúčiť, používať minimum záporov v odpovediach,
- po obsahovej stránke sú vylúčené otázky, na ktoré nie je jednoznačná alebo úplne ustálená odpoveď,
- pozornosť venovať logickým operátorom pri výpočtoch prvkov.

Analogicky k povinnosti zverejňovania testových otázok bez odpovedí na hromadné výberové konanie, Justičná akadémia Slovenskej republiky sama sebe stanovila povinnosť zverejňovať aj testové otázky bez odpovedí na odbornú justičnú skúšku. Od decembra 2020 sú otázky na odborný test OJS zverejnené na portáli akadémie. Link: <https://ja-sr.sk/otazky-na-pisomnu-cast-ojs>.

Počet testových otázok sa navýšil na 50 otázok, pričom sa upravila aj minimálna hodnota pre úspech v tejto fáze písomnej časti skúšky na 35 správnych odpovedí, a to Justičná akadémia Slovenskej republiky uskutočnila aj s cieľom postupne sa priblížiť k rozsahu iných testov právnických profesijných skúšok.

Uvedená zmena počtu otázok takto znížila citlivosť jednotlivých nesprávnych odpovedí a ich vplyv na celkový výsledok skúšky.

Súbežne s touto zmenou testových otázok bola zmenená aj metóda testovania a to z dôvodu adaptovania sa na nové moderné a časovo menej náročné metódy testovania, ale aj z dôvodu zvýšenia transparentnosti priebehu tejto fázy skúšky. V priebehu roka 2020 bolo preto zavedené a otestované elektronické testovanie a vyhodnocovanie testov.

Elektronické testovanie prebieha nasledovne:

1. súbežné vygenerovanie testových otázok a jedinečných kódov pre uchádzačov o odbornú justičnú skúšku;
2. každý uchádzač si vyžrebuje svoj vlastný kód vygenerovaný systémom vytlačený na papieri, ktorý spolu so svojimi osobnými údajmi zapíše do testovacieho prostredia;
3. otázky v teste, vrátane ich odpovedí, sú pre každého uchádzača rovnaké, avšak ich poradie (ako poradie otázok, tak aj poradie odpovedí) je pre každého uchádzača jedinečné, čo obmedzuje možnosti podvádžania;
4. systém má nastavený pevný časový limit na vypracovanie testu uchádzačmi, pričom uchádzač môže test ukončiť sám pred uplynutím časového limitu, v opačnom prípade sa test ukončí bez zásahu uchádzača uplynutím stanoveného času;
5. odoslaním testu systém automaticky test vyhodnotí, vyhodnotenie vidí administrátor systému komplexne pre všetkých uchádzačov, pričom po vyplnení testu posledným uchádzačom sa výsledok testu zobrazí aj samotným uchádzačom. Uchádzač je priamo po ukončení testu oboznámený s výsledkom testu a s dosiahnutým počtom bodov;
6. test aj s odpoveďami je počas testovania kontrolovaný členmi pedagogického dozoru, a to práve z dôvodu, že testové otázky s odpoveďami, ako aj ich následnú kontrolu vykonávajú ľudia, nie umelá inteligencia, a vopred je preto potrebné počítať aj s istou malou mierou chybovosti;
7. ak sa v teste ukáže chybná otázka, na chybovosť je upozornená skúšobná komisia, do ktorej je uchádzač žrebovaním zaradený, keďže v zmysle Skúšobného poriadku o výsledku celej písomnej časti rozhoduje komisia kolektívne.

Záverečné zhodnotenie:

Pri prvom „testovacom“ testovaní novou formou v roku 2020 bola úspešnosť nižšia, čo sa dá odôvodniť práve zmenou metódy testovania, na ktorú nemuseli byť účastníci mentálne pripravení. V súčasnosti je úspešnosť ustálená v priemere približne na 70 %, čo možno považovať za pozitívnu zmenu, vo výsledkoch však vyššiu úspešnosť dosahujú právni čakatelia prokuratúry (PČP) (okolo 90%), vyšší súdni úradníci (VSÚ) a asistenti sudcov (AS) dosahujú úspešnosť cca 70 % (v tabuľke nižšie sú zvýraznené výsledky skúšok za posledné štyri termíny a to najmä v nadväznosti na zmenu Skúšobného poriadku). Uvedené je odôvodnené najmä tým, ako sa pristupuje k príprave jednotlivých profesií.

Test	04/18	09/18	10/18	04/19	10/19	09/20	10/20	05/21	10/21	05/22	10/22	priemer	priemer 21/22
PCP	100%		100%		79%	86%			100%	100%	100%	95%	100%
VSÚ	73%		66%	34%	38%	12%	52%	76%	71%	69%	59%	55%	68%
AS	50%		100%	100%	50%	33%	33%	82%	75%	100%	50%	67%	77%
JČ	100%	91%		100%	100%			100%				98%	100%

b) Vypracovanie rozhodnutia

Výber spisov

Spisy pre vypracovanie rozsudkov v trestných a netrestných veciach sú vyberané zo zdrojov, ktoré boli na účel justičných skúšok poskytnuté Justičnej akadémii jednotlivými súdmi a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Spisy sú vyberané podľa schválených Kritérií na výber spisov a to tak, aby svojou náročnosťou zodpovedali práve stupňu preskúšania praktických zručností na úrovni justičnej skúšky.

Pri spisoch v inej než trestnej veci je väčší dôraz kladený na výber spisov, v ktorých sa vyžaduje aktivita protistrany, aby uchádzač preukázal aj schopnosť vyhodnotiť dôkazy a vysporiadať sa s rozdielnymi tvrdeniami strán. Pri spisoch v trestnej veci sa dôraz kladie na výber takých trestných činov, ktoré sú svojou povahou pomerne časté v rozhodovacej praxi prvostupňových súdov, kde je dostatočne preukázaný skutkový stav tak, aby uchádzač o skúšku bol schopný napísať výrok ako o vine, tak aj o treste a aby sa vysporiadal so všetkými dôkazmi a náležite odôvodnil svoje rozhodnutie ako vine tak aj o treste a jeho výmere.

Pri prokurátorských spisoch sa dôraz kladie na výber takých spisových materiálov, ktoré pokrývajú veľkú časť agendy na trestnom, ako aj netrestnom úseku na okresnej prokuratúre. Vzhľadom na to, že spisy sú vyberané priamo na Generálnej prokuratúre SR a sú zasielané v obmedzenom rozsahu, Justičná akadémia Slovenskej republiky nemá možnosť si vybrať z väčšieho množstva spisov tak, aby bola zachovaná istá reprezentatívna vzorka problematiky a aby nebolo možné pochybovať o schopnosti uchádzačov ísť aj nad rámec „mechanicky nacvičeného“ na okresnej prokuratúre.

Po prvotnom výbere spisov zo strany zamestnancov je spisový materiál predkladaný na kontrolu oslovenému hodnotiteľovi, ktorý k vzorovému riešeniu prikladá aj svoje komentáre, resp. okruh otázok a problémov, ktoré hodnotiteľ považuje za dôležité pri rozhodovaní v danej veci a ktorými by sa mal uchádzač pri vypracovaní rozhodnutia zaoberať. Až po takomto odporúčaní zo strany hodnotiteľa z praxe je spis v anonymizovanej podobe zaradený do databázy.

Priebeh fázy v deň konania písomnej časti skúšky

Spisy sú žrebované v deň konania písomnej časti skúšky buď osobou vykonávajúcou pedagogický dozor alebo náhodne vybraným uchádzačom o justičnú skúšku. Zo systému sa náhodným výberom z obsahu databázy vylosuje poradové číslo spisu, s ktorým sú oboznámení všetci prítomní. Uchádzači si obsah vylosovaného spisového materiálu môžu prezrieť aj priamo v miestnosti, kde skúška prebieha, a majú ho k dispozícii počas celej tejto fázy skúšky. Tlač spisového materiálu vykonávajú určení zamestnanci akadémie počas vyplňania testu.

Spisový materiál je pre každého uchádzača rovnaký, a to v konkrétny deň, kedy sa uskutočňuje písomná časť skúšky. Ak je písomná časť skúšky viacdňová, každý deň sa žrebuje nový spisový materiál. Vyžrebovaný spisový materiál sa z databázy spisov vylúči tak, aby sa jeho vyžrebovanie nemohlo opakovať, a spravidla sa použije ako podklad na vypracovanie rozhodnutí pre budúcich účastníkov skúšky v rámci ich predskúškového sústredenia na OJS.

Uchádzač má na vypracovanie jedného rozhodnutia maximálne 4 hodiny, pričom je na konkrétnom uchádzačovi, vypracovanie rozhodnutia ktorej veci si vyberie ako prvé. Pri vypracovaní môže uchádzač používať nekomentované právne predpisy, ktoré má pre tieto účely uložené priamo v PC, na ktorom rozhodnutia vypracúva, tiež má možnosť využiť komentované znenia zákonov z ASPI, ktoré je dostupné na vybraných PC v miestnosti, kde prebieha skúška, a tiež môže využiť jeho vlastné komentované znenia zákonov, pokiaľ si nejaké prinesie.

Hodnotenie vypracovaných rozhodnutí na skúške:

Vypracované rozhodnutie je spolu so spisovým materiálom a vzorovým rozhodnutím zasielané elektronicky členom skúšobných komisií, do ktorých boli jednotliví uchádzači zaradení žrebovaním v deň písomnej časti skúšky. Všetci skúšobní komisári sú inštruovaní, že súlad vypracovania uchádzača so vzorovým rozhodnutím nemá byť hodnotený automaticky, ale má sa posudzovať kvalita aj prípadného iného alternatívneho záveru uchádzača o skúšku, či jeho argumentačné schopnosti obhájiť si tento iný záver.

Trestné rozhodnutie je zasielané na opravu a vypracovanie návrhu hodnotenia členovi skúšobnej komisie, ktorý bol zvolený za oblasť trestného práva. Rozhodnutie v inej ako trestnej veci, vypracované VSÚ, AS alebo SP, sa zasiela členovi skúšobnej komisie, ktorý bol zvolený za oblasť obchodného práva alebo oblasť občianskeho práva hmotného, civilného práva procesného, pracovného práva a rodinného práva, spravidla ide o sudcu. Rozhodnutie v inej ako trestnej veci, vypracované PČP, sa zasiela členovi skúšobnej komisie, ktorý bol zvolený za oblasť správneho práva, prípadne je to aj oblasť občianskeho práva hmotného, civilného práva procesného, pracovného práva a rodinného práva, vždy ide o prokurátora.

Hodnotenie vypracovaného rozhodnutia má charakter len návrhu zo strany opravujúceho a je pred konaním ústnej časti skúšky zasielané všetkým členom skúšobnej komisie, pričom navrhované hodnotenie vypracovaného rozhodnutia doručujú skúšobní komisári tak, aby nebola narušená kontinuita písomnej a ústnej časti skúšky. V deň ústnej časti skúšky sa potom skúšobná komisia uznáva o výsledku celej písomnej časti skúšky. Navrhované hodnotenie komisia môže akceptovať, avšak v prípade, keď sa komisia zhodne, že uchádzač by mal aj napriek menším nedostatkom vykonať ústnu časť skúšky, akceptovať ho nemusí.

Záverečné zhodnotenie:

Celková úspešnosť v tejto fáze písomnej časti skúšky sa počas sledovaného obdobia udržiava na rovnakej priemernej hodnote **cca 90 %**, keďže zmena Skúšobného poriadku ovplyvnila iba spôsob rozhodovania o výsledku písomnej časti skúšky, a nemala dopad na obsah tejto fázy písomnej časti skúšky.

Trestná vec	04/18	09/18	10/18	04/19	10/19	09/20	10/20	05/21	10/21	05/22	10/22	priemer	priemer 21/22
PČP	100%		100%		100%	100%			100%	100%	100%	100%	100%
VSÚ	92%		87%	100%	88%	90%	90%	95%	89%	87%	82%	90%	88%
AS	88%		80%	100%	100%	100%	75%	83%	100%	100%	100%	92%	96%
JČ	100%	100%			100%		100%					100%	100%

Netrestná vec	04/18	09/18	10/18	04/19	10/19	09/20	10/20	05/21	10/21	05/22	10/22	priemer	priemer 21/22
PČP	100%		100%		97%	100%	100%		100%	100%	100%	100%	100%
VSÚ	88%		91%	95%	94%	93%	100%	98%	96%	84%	100%	94%	95%
AS	71%		86%	100%	100%	80%	88%	100%	100%	100%	100%	93%	100%
JČ	100%	100%			100%		100%					100%	100%

c) Ústna časť

Zaraďovanie do komisií prebieha v deň písomnej časti skúšky, ak je písomná časť viacdenná, losovanie prebieha spravidla v posledný deň skúšky. Pravidlá pre zaradenie uchádzača o skúšku do skúšobnej komisie upravuje v čl. 2 Skúšobného poriadku.

Zaradenie uchádzača realizuje riaditeľ akadémie losovaním za prítomnosti min. členov skúšobných komisií prítomných ako pedagogický dozor na písomnej časti skúšky. Žrebovanie prebieha náhodným výberom z osudia, kde sú vložené údaje o jednotlivých uchádzačoch. Pri žrebovaní sa prihliada na prípadný vopred nahlásený konflikt záujmov medzi uchádzačom a niektorým z členov skúšobnej komisie, aby nebol tento uchádzač akýmkoľvek spôsobom zvýhodnený, súčasne sa prihliada aj na to, aby sa uchádzači do skúšobných komisií rozdelili rovnomerne a to s prihliadnutím na rozdelenie opravovaných rozhodnutí a na dodržanie rovnakého časového limitu skúšania v komisiách. O tomto úkone sa vyhotovuje úradný záznam, ktorý je súčasťou správneho spisu vedeného ku každému termínu justičnej skúšky. V prípade, že sa v deň ústnej časti skúšky zmení pomerné rozloženie uchádzačov o skúšku medzi komisiami, sa v zmysle Skúšobného poriadku rozdelenie uchádzačov prehodnotí za účasti všetkých predsedov skúšobných komisií, o čom sa tiež vyhotoví úradný záznam.

Ústna skúška pozostáva z otázok, ktoré sú pre potreby ústnej časti rozdelené do piatich oblastí. Otázky na ústnu časť sa zverejňujú na stránke akadémie v čase tri mesiace pred konaním skúšky. Link: <https://ja-sr.sk/otazky-na-ustnu-cast-odbornej-justicnej-skusky>.

Záverečné zhodnotenie:

Z hľadiska citlivosti tejto fázy možno povedať, že ústna časť má podstatný vplyv na výsledok najmä vtedy, ak sa umožní vykonať ju aj uchádzačovi, ktorý predtým neuspel v písomnej časti, avšak komisia mu umožnila vykonanie skúšky zmenou navrhovaného hodnotenia pri niektorej z fáz písomnej časti skúšky s cieľom zistiť, do akej miery zohrali pri ich vypracúvaní podstatnú úlohu stres, nepozornosť, či časová tieseň.

Ústna časť	04/18	09/18	10/18	04/19	10/19	09/20	10/20	05/21	10/21	05/22	10/22	priemer	priemer 21/22
PČP	99%		100%		100%	100%			100%	98%	100%	100%	99%
VSÚ	80%		68%	77%	100%	100%	72%	68%	78%	74%	64%	78%	71%
AS	75%		100%	100%	50%	100%	50%	86%	75%	56%	100%	79%	79%
JČ	100%	90%		100%	100%			100%				98%	100%

IV. Závěry a odporúčania

V nadväznosti na závery uvedené v predchádzajúcich bodoch možno konštatovať, že jednotlivé ako aj celkové výsledky úspešnosti skúšky nie je možné porovnávať, nakoľko sú jednotliví uchádzači o skúšku pripravovaní na jej vykonanie rozdielne. Ide teda o koncepčnú otázku, v akom rozsahu a na pôde ktorých subjektov má táto príprava prebiehať. To sa týka najmä vyšších súdnych úradníkov, asistentov sudcov NS SR a asistentov sudcov NSS SR. Štát musí garantovať primeraný stupeň pripravenosti všetkých uchádzačov o skúšku. K tejto problematike by mal napomôcť aj jednotný inštitút preskúšavania, alebo tzv. priebežnej skúšky.

Na základe poznatkov členov skúšobných komisií pre OJS a členov Rady SR možno všeobecne konštatovať, a uvedené vyplýva aj zo štatistických údajov, že v rokoch 2018 - 2020 boli výraznejšie rozdiely v prípade úspešnosti vykonania OJS právnych čakatel'ov prokuratúry a justičných čakatel'ov (JČ) v porovnaní s vyššími súdnymi úradníkmi, asistentmi sudcov NS SR/NSS SR a poradcov sudcov ÚS SR (PS). Tieto rozdiely boli a sú ovplyvnené motiváciou účastníkov o OJS. Kým v prípade právnych čakatel'ov prokuratúry znamená fakticky úspešné absolvovanie OJS následné vymenovanie do funkcie prokurátora, v prípade ostatných účastníkov OJS tomu tak nie je (nie sú vymenovaní za sudcov a musia následne absolvovať hromadné výberové konanie na funkciu sudcu). Tomuto faktoru zodpovedá aj príprava právnych

čakateľov prokuratúry, ktorí pristupujú k OJS až po úspešnom zvládnutí priebežných preskúšaní a hodnotení dva krát ročne na okresnej prokuratúre a následne na záverečnom preskúšaní a hodnotení služobným úradom, krajskou prokuratúrou. V prípade ostatných účastníkov OJS tomu tak nie je a títo účastníci pristupujú k OJS bez akéhokoľvek „predkola“ (priebežného preskúšania), len na základe formálneho hodnotenia.

Dlhodobou je poukazované na to, že účastníci OJS z prostredia justície¹ spravidla pôsobia v rámci jednej súdnej agendy a nemajú možnosť reálne sa oboznámiť s ostatnými súdnymi agendami, čo im spôsobuje problémy najmä pri vecnom a formálnom zvládnutí písomnej časti OJS (písomný test, vypracovanie súdnych rozhodnutí v trestnej veci a v inej ako trestnej veci). Títo účastníci majú problémy aj s prezentovaním svojich praktických vedomostí, pričom sú skúšaní z celej jurisdikcie, a to napriek tomu, že počas svojho pôsobenia vykonávajú v zásade len jednu agendu (t. j. „nerotujú“). Na podklade týchto poznatkov možno konštatovať, že účastníci OJS z justície, najmä VSÚ nie sú komplexne pripravení. Zároveň možno poukázať na paušalizované a formálne hodnotenie týchto účastníkov OJS zo strany ich služobných úradov, ktoré neposkytujú členom skúšobných komisií dostatok údajov z hľadiska ich prípravy a reálneho hodnotenia vo vzťahu k ich skutočnej praxi.

Vzhľadom aj na tieto identifikované problémy je nevyhnutné precíznejšie stanoviť podmienky prípravnej praxe uchádzačov o OJS z prostredia justície, medzi ktoré by mala patriť tiež povinnosť absolvovať priebežné preskúšanie, ktoré by garantovalo primeraný stupeň ich odbornej pripravenosti a bolo by podkladom na ich hodnotenie. Toto by malo byť zákonnou podmienkou pre následné vykonanie OJS. Takáto zmena by predpokladala aj úpravu doby prípravnej fázy na OJS (napríklad tak, ako je to v prípade právnych čakateľov prokuratúry).²

V zmysle všetkých vyššie popísaných zmien v legislatíve za posledné roky zo strany Justičnej akadémie Slovenskej republiky možno konštatovať, že žiaduce sú najmä legislatívne zmeny, pokiaľ však ide o nelegislatívne zmeny, je možné uvažovať nad istou formou unifikácie spôsobu skúšania na ústnej časti skúšky tak, aby sa skúšanie zameriavalo nielen na overenie vedomostí uchádzača v konkrétnej oblasti, ale aj na zistenie schopnosti uchádzača prepojiť vedomosti aj navzájom, prípadne prezentovať schopnosť rýchlej analýzy, či vlastného názoru na aktuálne riešenú problematiku v akademických či praktických kruhoch.

¹ Pojem „účastníci OJS z prostredia justície“ zahŕňa vyššieho súdneho úradníka (VSÚ), asistenta sudcu Najvyššieho súdu SR (AS NS SR), asistenta sudcu Najvyššieho správneho súdu SR (AS NSS SR) a poradcu sudcu Ústavného súdu SR (PS ÚS SR).

² Ako podklad uvedenej zmeny by mohol byť zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry, v znení neskorších predpisov.